

Bemærkninger til forslaget

1. Rådet vedtog i juni 1995 et forhandlingsdirektiv til Kommissionen med henblik på at indlede forhandlinger med Sydafrika om indgåelse af en handels- og samarbejdsaftale med Sydafrika. Et supplerende forhandlingsdirektiv blev vedtaget af Rådet i marts 1995. Forhandlingerne resulterede i en aftale om handel, udvikling og samarbejde mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Den Sydafrikanske Republik på den anden side. Aftalen, som omfatter områder med blandet kompetence, blev undertegnet i Pretoria den 11. oktober 1999. Aftalen er ikke underkastet en tidsmæssig begrænsning. Aftalen om handel, udvikling og samarbejde træder i stedet for samarbejdsaftalen mellem Sydafrika og Det Europæiske Fællesskab, der blev undertegnet den 10. oktober 1994. Formålet med aftalen er at styrke de bestående forbindelser mellem parterne på grundlag af gensidighed og via etablering af en politisk dialog, at støtte Sydafrikas bestræbelser for at forbedre det økonomiske og sociale grundlag for omstillingsprocessen fra apartheid til demokrati samt at styrke de handelsmæssige og økonomiske forbindelser ved en liberalisering af samhandelen med varer, tjenesteydelser og kapital.
2. De vigtigste elementer i aftalen er en regelmæssig politisk dialog på bl.a. ministerniveau samt gennemførelse af en gradvis og gensidig liberalisering af varesamhandelen og af samhandelen med tjenesteydelser i overensstemmelse med Verdenshandelsorganisationens (WTO's) bestemmelser og med en vis asymmetri til fordel for Sydafrika.
3. Respekten for de demokratiske principper samt for menneskerettighederne udgør et væsentligt element i aftalen, og parterne bekræfter ved aftalen deres tilslutning til principperne for god regeringsførelse. I tilfælde af den ene parts misligholdelse af aftalens væsentlige element vil den anden part i medfør af aftalens bestemmelser kunne

træffe passende foranstaltninger i medfør af folkeretten.

Der etableres en regelmæssig politisk dialog mellem parterne om emner af fælles interesse. Den finder navnlig sted på ministerplan og på højt embedsmandsplan.

Med aftalen vil der gradvist blive oprettet et frihandelsområde i løbet af en overgangsperiode, der for Sydafrikas vedkommende varer højst tolv år og for Fællesskabets vedkommende højst ti år fra aftalens ikrafttrædelse.

For så vidt angår Fællesskabets importordning afskaffes eller afvikles gældende importtold på en række industrivarer med oprindelse i Sydafrika ved aftalens ikrafttræden. Omvendt afskaffer eller afvikler Sydafrika gældende importtold på en række industrivarer med oprindelse i Fællesskabet. Yderligere handelsliberalisering skal forhandles. Fællesskabet og Sydafrika gennemfører ligeledes en gradvis liberalisering af deres samhandel med landbrugs- og fiskeriprodukter. For at lette processen med at indføre en frihandelszone indeholder aftalen visse klausuler og ledsageforanstaltninger, herunder en landbrugsbeskyttelsesklausul, en revisionsklausul, antidumping- og udligningsforanstaltninger samt en klausul om restriktioner i samhandelen af hensyn til den offentlige sædelighed, den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, beskyttelse af sundhed, planter, dyr og nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi samt beskyttelse af intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret eller bestemmelser vedrørende guld og sølv.

Aftalens anvendelsesområde vil blive udvidet til at omfatte etableringsret og liberalisering af tjenesteydelser. En indledende drøftelse herom vil finde sted senest fem år efter aftalens ikrafttræden. I første etape skal parterne overholde deres respektive forpligtelser i henhold til GATS, herunder navnlig princippet om mestbegunstigelsesbehandling inden for de områder, som er omfattet